

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének
4/2016. (II.26.) önkormányzati rendelete
Eger Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatáról

3/C. SZ. FÜGGELÉK

Korlátozások az egri karsztforrások (Bárány uszodai forrás, a strand 1.sz. medence-forrás, a Török-, a Tükör-, a József forrás, valamint a József kút és a IV. termelő-kút) védőövezeteinek és védőidomainak területén

„Az egri karsztforrások biztonságba helyezési terve” (Smaragd-GSH, 2007. június) tanulmány alapján

Az egri karsztforrások (Bárány uszodai forrás, a strand 1.sz. medence-forrás, a Török-, a Tükör-, a József forrás, valamint a József kút és a IV. termelő-kút) védőövezetei és védőidomai által érintett területeket a 3/a-b.sz. függelék tartalmazza.

1. A fürdők speciális üzemelésével összefüggő korlátozások:

- A 123/1997. (VII. 18.) Kormány rendelet szerint a belső védőövezet területén csak a vízkivétel létesítményei (források kavicságya, medencék) és olyan más létesítmények (fürdőépületek) helyezhetők el, melyek a vízkivétel(hez csatlakozó vízellátó rendszer) üzemi céljait szolgálják. Ez esetben az üzemi cél a fürdők összes létesítményének üzemeltetése.
- A belső védőövezeten belül csak a fürdő saját üzemeltetési feltételeit javító fejlesztések engedhetők meg.
- A medencéken csak állagjavító munkálatok engedélyezhetők. A források feltörési helyén a kavicságyat megbontó, vagy átalakító tevékenység tilos.
- Belső védőövezetben nem lehet olyan tevékenységet végezni, ami a talajvízszint vagy a karsztvízszint süllyedéséhez vezethet.
- A fedő vagy vízvezető réteget érintő egyéb tevékenység tilos.
- A fürdő épületekben keletkező szenny- és használt vizet nyomáspróbával ellenőrzött, kettősfalú szennyvízcsatornában kell kivezetni a belső védőövezetből. A kettősfalú csatorna vízzáróságát havonta kell ellenőrizni a belső védőövezeten kívül elhelyezett szivárgásmentes figyelőakna alkalmazásával, melyben a csatorna és a védőcső közötti gyűrűstérből az esetlegesen elszivárgó vizek összegyűjthetők, majd az engedélyezett szennyvíz elhelyemódnak megfelelően eltávolíthatók. Az ellenőrzés elvégzését, valamint annak eredményét a vízkivételi üzemnaplóban rögzíteni kell.

2. IV. sz. termelőkút belső védőövezetére vonatkozó intézkedési és korlátozási javaslatok

Tekintettel arra, hogy a IV. sz. kút ivóvizet termel, ezért a belső védőövezetére jóval szigorúbb korlátozásokat kell alkalmazni, mint a forrásokéra.

A jelenlegi terület körülkerített, de a belső védőövezet (minimális 10x10 m) ennél nagyobb. A jelenlegi ingatlanhasználati viszonyokat az új védőövezethez kell igazítani. Az új védőövezetet körül kell keríteni.

- A belső védőövezeten rendszeresen a vízilétesítmény üzemeltetőjének azok a dolgozói tartózkodhatnak, akik ott munkát végeznek, és a külön jogszabályban meghatározott rendszeres egészségügyi ellenőrzést igazoló egészségügyi könyvvel rendelkeznek. Belépésre jogosultak továbbá az itt dolgozók munkájának irányítói, továbbá azok, akiket a védőövezet tulajdonosa, kezelője erre (így például átmeneti munkavégzésre) esetileg

feljogosít. A belépésre engedélyt adó köteles gondoskodni arról, hogy az ideiglenesen ott tartózkodók szennyezést ne okozzanak.

- A felszín alatti vízbázisok belső védőövezetében csak a vízkivétel létesítményei és olyan más létesítmények helyezhetők el, melyek a vízkivételhez csatlakozó vízellátó rendszer üzemi céljait szolgálják. A létesítményeket és a berendezéseket úgy kell üzemeltetni, hogy szennyező anyag ne kerülhessen a vízbe, a terepfelszínre vagy a felszín alá, a vizet gyűjtő, kitermelő, szállító berendezésekbe.
- A belső védőövezeten továbbiakban is tilos a műtrágya használata, valamint bármiféle növényvédő szerrel történő kezelés.

3. A védőterület külső védőövezetére vonatkozó intézkedési és korlátozási javaslatok

Külső védőövezete csak a Bárány uszodának van.

Intézkedések, korlátozások:

A külső védőövezeten a fentiek alapján a legfontosabb, hogy a csatornahálózatot rendszeresen ellenőrizzék.

- A Frank Tivadar utcai parkolókat olajfogóval kell ellátni.
Az egyéb korlátozások, javaslatok megegyeznek a védősávra vonatkozókkal.

4. A Karsztforrások (Bárány uszoda forrása, Strand I. sz. medence forrása, Török- és Tükör-forrás, József-forrás és József-kút, valamint a IV. sz. kút) egyesített külső védőidomára vonatkozó intézkedési és korlátozási javaslatok

- Fedő vagy vízvezető réteget érintő tevékenységet a védősávval azonos módon kell korlátozni.
- A külső védőidomon belül új karsztkút fúrása tilos (kivéve a források és az ivókutak védelmét ellátó észlelőkutat).
- A védőidomban nem helyezhető el olyan új létesítmény, amely a karsztvízszint süllyedését okozhatja.
- A külső védőidomon belül mindenféle hőkinyerésre alapozott geotermikus fűtési-hűtési technológia alkalmazása tilos.
- A védőidomban nem helyezhető el olyan új létesítmény, amelynek jelenléte, vagy üzem el a felszín alatti víz minőségének károsodását okozza.
- Tilos olyan tevékenységet végezni, amelynek következtében csökken a vízkészlet természetes védettsége, vagy növekszik a környezet sérülékenysége.

Intézkedések, korlátozások:

Az új létesítményekre és tevékenységekre a hidrogeológiai „A” és „B” védőövezeten belül az általános rendelkezések a következők:

- Tilos olyan létesítményt elhelyezni, melynek jelenléte vagy üzeme a felszín alatti víz minőségének károsodását okozza.
- Tilos olyan tevékenységet végezni, amelynek következtében csökken a vízkészlet természetes védettsége, vagy növekszik a környezet sérülékenysége, 6 hónapon belül le nem bomló károsító anyag kerül a felszín alatti vízkészletbe, olyan lebomló anyag jut a vízkészletbe, amelynek mennyisége, jellege vagy bomlásterméke a felszín alatti víz minőségének károsodását okozza.
- Tilos olyan vegyi anyaggal tevékenységet végezni, amely a vizet károsíthatja, vagy amelyből a víz minőségét károsító anyagok oldódhatnak ki, csak zárt építményben szabad dolgozni.
- Meglévő tárolóhelyen bármely, a vizet károsító folyékony anyagot – a környezetvédelmi hatóság hozzájárulásával – csak úgy szabad tárolni, hogy a tárolótartály állapota kívülről is bármikor ellenőrizhető legyen, vagy az üzemeltető megfelelő figyelő rendszer segítségével rendszeresen ellenőrizze, hogy nem kerül-e károsító anyag a felszín alatti vízbe.

- A vizet károsító folyékony anyagok tárolására szolgáló új tárolóhelyet – a környezetvédelmi hatóság hozzájárulásával – az elérhető legjobb technológia alkalmazásával és annak ellenőrzésével lehet csak kialakítani.
- A vízre veszélyes anyagot (így például ásványolajterméket) szállító csővezeték a területen – a környezetvédelmi hatóság hozzájárulásával – akkor lehet átvezetni, ha a vezeték biztonságát megteremtik, gondoskodnak a vezeték rendszeres ellenőrzéséről és azt csőtörés esetére leállító automatikával látják el.

A jogszabály egyes új tevékenységeket vízre orientált egyedi célvizsgálathoz kötve engedélyez. Jelen diagnosztikai vizsgálat alapján ezen tevékenységekre vonatkozó javaslatunkat a következőkben foglaltuk össze.

A hidrogeológiai védőövezetre vonatkozó korlátozások:

Ellenőrzés mellett megengedhető:

- Új építmények elhelyezése csatornázással,
- szennyvízcsatorna átvezetése,
- rekreációs terület csatornával,
- új út és kerékpárút átvezetése,
- személygépkocsi-parkoló,
- egyéb gépjárműparkoló.

Nem javasolt a területen:

- új parcellázás, üdülőterület kialakítása,
- csatornázatlan új épület létesítése,
- szennyvíztisztító telep létesítése,
- kommunális szennyvíz szikkasztása,
- tisztított szennyvíz vízfolyásba vezetése,
- szennyvíz tárolása,
- építési-bontási hulladék tárolása, lerakása,
- települési hulladékudvar létesítése,
- temető létesítése.

Tilos a területen:

- Vízpalackozó üzem létesítése,
- növényvédő szerek alkalmazása II. és I. forgalmi kategóriájú szerrel,
- komposztáló telep létesítése,
- üzemanyagtöltő állomás létesítése,
- gépkocsi-mosó és javítóműhely telepítése,
- sózás végzése az utakon,
- a bányászat,
- új kút fúrása (kivéve a megfigyelő, mérő szonda elhelyezését),
- fedő, vagy vízvezető földréteget érintő tevékenység folytatása.

5. A Karsztforrások (Bárány-uszoda forrása, Strand I. sz. medence forrása, Török- és Tükör-forrás, József-forrás és József-kút, valamint a IV. sz. kút) egyesített hidrogeológiai „A” és „B” védőidomára vonatkozó intézkedési és korlátozási javaslatok

- A védőidomon belül új karsztkút fúrása tilos (kivéve a források és az ivóvízkutak védelmét ellátó esetleges észlelőkutat).
- A védőidomban nem helyezhető el olyan létesítmény, amelynek jelenléte, vagy üzeme a felszín alatti víz minőségének károsodását okozza.
- A védőidom felszíni vetületén tilos olyan tevékenységeket végezni, amelyek következtében csökken a vízkészlet természetes védettsége, vagy növekszik a környezet sérülékenysége.

6. Korlátozások és intézkedések a karsztforrások védősávjában

Intézkedések, korlátozások

Míg egy objektum különböző elérési idejű védőövezetei vagy védőidomai horizontálisan sohasem fedik egymást, addig a más funkciót ellátó védősáv fedí azokat. Ebből következik, hogy van olyan terület, amely pl. külső védőidom és egyben védősáv is, ezért mindkét területre vonatkozó korlátozás vonatkozik rájuk.

A védősáv funkciója, a forrásfelfakadások hidraulikai és a karsztvíz-talajvízrendszer egyensúlyi viszonyainak, valamint a földtani közeg mechanikai védelme.

A 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet nem tér ki részletesen a védősávban végezhető és korlátozott tevékenységek körére, ezért a védősávban a tevékenységeket úgy kell korlátozni, hogy a védősáv funkciójának megfeleljen, és teljesüljenek a jó állapotban tartáshoz az alábbi feltételek:

A víz és nyomás szintekben a védősáv egyetlen pontján se következzen be mesterséges vízkivételhez kapcsolódó tartós süllyedés.

Ne következzen be a vízmozgás irányának olyan megváltozása, ami a források tartós állapotromlásához vezethet. E feltételek teljesülése érdekében:

- Tilos tartós talajvízszint süllyesztést végezni.
- Tilos az Eger-patak jelenlegi fenékszintjét módosítani.
- Új épület építésénél úgy kell eljárni, hogy az építkezés során elkerülhető legyen a víztelenítés. Figyelembe kell venni, hogy a talajvizet tartalmazó 4-5 m átlagos vastagságú homokos-kavicsos allúvium a felszíntől átlagosan 2-5 m-re található. A kavicsréteget teljes vastagságában épületalappal harántolni tilos.

A felszín közelben (10-20 m mélységben), kiemelt helyzetben lévő mészkőblokkok (sasbércek), és a forráskürtök védelmében figyelembe kell venni az alábbiakat:

- A földtani közeget megbontó tevékenységet korlátozni kell. A területen eddig elvégzett talajmechanikai tanulmányok és építkezések tapasztalatai alapján, a szakemberek egységes véleménye, hogy a forrásfeltörési helyektől 20 m-en belül nem ajánlott alapozási munkálatokat végezni.
- Tilos a rengéskeltő építési technológia (pl. cölöpalapozás) alkalmazása, ami az általa keltett rengések következtében a forrásjáratok fizikai állapotának megváltozásához, vagy (egri földrengések analógiája alapján) a vízminőség megváltozásához vezethet. A technológia csak olyan távolságra alkalmazható a forrásoktól, hogy azokhoz kárt okozó rengéshullám ne érjen el.
- A védősáv területén a földtani közegbe injektálható anyagot bejuttatni tilos.
- Ne következzen be a talajvízdomb állapotának romlása, ennek érdekében:
- A csatornahálózaton rendszeres műszeres állapot-felmérést kell végezni.
- A Fürdő utcában és a Tivadar utcában a parkolókat olajfogóval kell ellátni.
- A Flóra szálló parkolóját olajfogóval kell ellátni.
- Tilos az épületek tetején és a szilárd útburkolaton (út, parkoló, járda stb.) összegyűlt csapadékvíz szikkasztása.
- A védősávban ipari tevékenységet tilos végezni.
- A védősávra eső parkokban növényvédő szereket és műtrágyát használni tilos.
- Tilos az utcák téli síkosság-mentesítését sózással végezni.

A fenti célok eléréséhez és biztosításához minden, a területen folytatott új tevékenység sekélyfúrásokkal, vagy geofizikai vizsgálatokkal alátámasztott vízre orientált egyedi hatásvizsgálat elvégzése után engedélyezhető.

A gyógyforrások környezetében minden építkezést megelőzően talajmechanikai szakvéleményt, és ennek részeként részletes hidrogeológiai vizsgálatokat kell készíteni.